

ДНУ імені Олеся Гончара не влаштовують - нормативи, навантаження, та холодно в залах (табл.2).

Таблиця 2

Розподіл студентів, опитаних щодо ставлення до занять з фізичного виховання (%)

Назва ВНЗ	Не задовольняє спрямованість заняття	Відсутність видів вправ, які подобаються	Не цікаво	Мало ігор	Інше
АМСУ	18,33	26,67	15,0	36,67	3,33
ДНУЗТ ім. В. Лазаряна	3,45	20,69	18,97	48,28	8,62
ІФНТУНГ	13,64	31,82	15,15	30,3	9,09
ПДАБА	8,7	30,43	21,74	32,61	6,52
ДНУ ім. О.Гончара	10,0	40,0	11,67	33,33	5,0

Анкетування показало, що зміст занять з фізичного виховання не влаштовує більшість вищих навчальних закладів України, середній показник (55,17%). Також студенти відмітили, що навантаження на учбових заняттях з дисципліни «Фізичне виховання» для них є велике, середній показник серед вищих навчальних закладів склав (39,31%). Студенти ДНУ імені Олеся Гончара відмітили, що їх не задовольняє на заняття з фізичного виховання, а саме відсутність видів вправ, які їм подобаються, це найвищий показник (40,00%). Це говорить про те, що у даному навчальному закладі підхід до дисципліни «Фізичне виховання» потребує певних змін.

ВИСНОВКИ. Аналіз психолого-педагогічної літератури, літератури з фізичної культури та спорту та результати анкетування студентів вищих навчальних закладів щодо відношення студентів до змісту занять з фізичного виховання, до навантажень, а також до інтересу студентів щодо фізичного виховання у різних вишах України показав, що необхідно міняти підхід до даної дисципліни. Необхідно надати сучасному студенту більш широкий вибір тих видів спорту, які йому подобаються, чим самим змотувати його, та залучити до занять фізичним вихованням.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у розробці науково-методичних рекомендацій щодо змісту та проведенню занять з дисципліни «Фізичне виховання» в сучасних умовах.

ЛІТЕРАТУРА

- 1.Захаріна Є.А. Організаційні умови вдосконалення фізичного виховання у вищому закладі освіти / Є.А. Захаріна // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2007. – № 1. – С. 64–67.
- 2.Круцевич Т.Ю., Теорія і методика фізичного виховання / Под ред. Т.Ю.Круцевич. – Київ, 2003. - Т. – 423с.
- 3.Lubysheva L.I. (1996). The concept of sports training: methodology development and technology implementation. - Physical culture: education, education and training, № 1, p. 11-17.
- 4.Malina R.M. Secular changes in growth, maturation and physical performance // Exercise and Sport Sciences, Reviews. Philadelphia, 1987, v. 6, p. 204-255.
- 5.Morgan W.P. Physical Activity and Mental Health//In The Academy Papers. Champaign, N.K.P., 1994, p. 132-145.

Гринь О.Р.

Національний університет фізичного виховання і спорту України

НАПРЯМКИ РОЗРОБКИ СИСТЕМИ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА СУПРОВОДУ ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВЯК ПРОБЛЕМА ПСИХОЛОГІЇ СПОРТУ

У статті розглянуті проблеми та напрямки розробки системи психологічного забезпечення та супроводу як однієї з важливих складових сучасної підготовки кваліфікованих спортсменів.

Ключові слова: психологічне забезпечення, супровід, психологія спорту, підготовка спортсменів

Гринь А.Р. Направления разработки системы психологического обеспечения и сопровождения подготовки спортсменов как проблема психологии спорта. У статье рассмотрены проблемы и направления разработки системы психологического обеспечения и сопровождения как одной из важнейших составляющих современной подготовки квалифицированных спортсменов.

Ключевые слова: психологическое обеспечение, сопровождение, психология спорта, подготовка спортсменов.

Gryn A.R. Directions of development of the system of the psychological providing and accompaniment of preparation of sportsmen as problem are sport psychologists. At problems and directions of development of the system of the psychological providing and accompaniment are considered the article as one of major constituents of modern preparation of skilled sportsmen.

Key words: psychological providing, accompaniment, sport psychology, preparation of sportsmen.

Постановка проблеми. Розуміння необхідності психологічного забезпечення, обслуговування та супроводу різних видів діяльності виникло на початку ХХ століття, коли для позначення будь-якої практики впливу на людську психіку і управління нею був введений в науковий обіг термін «психотехніка». Постало питання про важливість використання знань як для вирішення проблем, власне психологічної науки, так і для вирішення інших, прикладних завдань.

Проблема застосування психологічних знань до вирішення конкретних завдань вдосконалення системи підготовки кваліфікованих спортсменів виникла у зв'язку із запитом спортивної практики і залишається актуальною. Ускладнення та насиченість психологічного змісту спортивної діяльності не залишає сумнівів у суттєвій ролі та необхідності знань з

психології спорту для вирішення різноманітних проблем вдосконалення спортсменів. Активне включення психологічної науки в розробку проблеми пошуку та реалізації психічних можливостей особистості у спорті відображає актуальну значущість впровадження психологічних технологій у процес професійної підготовки фахівців різних сфер діяльності галузі фізичного виховання і спорту.

Пріоритетні завдання психології в спорті передбачають визначення шляхів інтеграції і впровадження її досягнень у практику підготовки спортсменів, що є вкрай важливим. Слід врахувати, що професіоналізація сучасного спорту сприяла не тільки удосконаленню традиційної системи управління і підготовки спортсменів, але й зумовила суттєві зміни в уявленні про необхідність такого професійного компоненту в загальній системі підготовки спортсменів як психологічне забезпечення та супровід спортивної діяльності.

Система підготовки кваліфікованих спортсменів до змагань складалася роками, проте її рівень не може повністю задовольняти. Багато в чому вона поступово вичерпує свої можливості, що базуються на загальних закономірностях адаптації організму до навантажень. Стає все більш очевидним, що поряд з відповідним організаційним, матеріальним, медичним забезпеченням, більш суттєву увагу необхідно приділити також заходам з психологічного забезпечення та супроводу підготовки спортсменів. Мова йде про психологічно обгрунтовану організацію всього процесу багаторічної підготовки спортсменів [2,3,5,7]. Як організований процес науково-методичного забезпечення, психологічний супровід підготовки спортсменів має бути орієнтований не на ліквідацію несприятливих проявів психіки, а на мобілізацію психічних резервів підвищення ефективності тренувального процесу, надійності і результативності змагальної діяльності.

Мета дослідження – визначити напрямки розробки системи психологічного забезпечення та супроводу як складової практики сучасної підготовки спортсменів.

Обговорення результатів. Теоретичні узагальнення і аналіз численних підходів до розуміння практичного застосування психологічної науки в різних сферах і видах діяльності, дозволив у подальшому виділити основні положення та елементи, необхідні для розробки та обгрунтування єдиної концепції психологічного забезпечення та супроводу спортивної діяльності. Як система психологічне забезпечення, супровід практики спортивної діяльності може вміщати три взаємопов'язані рівні: вищий – формулювання та уточнення завдань психологічного забезпечення та супроводу спортивної діяльності, розробка та затвердження методів; середній - оперативне вирішення новопосталих питань, пов'язаних з підготовкою спортсменів; нижній (основний) - психологічно грамотне рішення повсякденних завдань в практиці спортивної діяльності. Вирішення питань перших двох рівнів має бути прерогативою професійних висококваліфікованих психологів, а на третьому рівні діють практики, які отримали спеціальні психологічні знання. Такі фахівці повинні мати необхідний рівень професійної підготовки для роботи в практиці спортивної діяльності, що має свої суттєві особливості та відмінності.

Головною ланкою, котра пов'язує всі напрямки досліджень та проблеми, які є важливими в практиці підготовки спортсменів і якими опікується психологія спорту, є людина – суб'єкт спортивної діяльності (спортсмен, тренер), тому на думку А.В. Родіонова [5], основним завданням є не тільки визначення структури особистості спортсмена і збагачення її конкретним експериментальним змістом, але й пошук шляхів вдосконалення психологічного забезпечення та супроводу діяльності в спорті та наповнення його практичним спрямуванням. Змістовний аналіз спортивної діяльності дозволяє виділити ряд вузлових проблем, що виникають перед спортсменом і тренером, і які, в свою чергу, вимагають психологічного рішення. Ці проблеми виникають у зв'язку з оволодінням, розвитком, вдосконаленням та реалізацією спортивної діяльності. Одні проблеми концентруються на стороні спортсмена, інші - на стороні тренера, треті фокусуються в системі взаємовідносин "спортсмен - тренер". Можна констатувати, що спортивна діяльність є джерелом породження не тільки специфічних проблем спортсмена і тренера, але і психічних новоутворень їх особистості.

Поступово в полі інтересів спортивних психологів з'явилися питання, пов'язані з соціально-психологічними особливостями особистості та спортивної команди (психологічний клімат, згуртованість, сумісність в спортивній команді; формування міжособистісних відносин, конфліктність, лідерство у спортивному середовищі тощо). Спектр досліджень передбачав оцінку актуальних психічних станів спортсмена і їх регуляцію, а також розробку засобів досягнення максимальної або оптимальної психічної працездатності [5,7]. У зв'язку з постійним збільшенням фізичних та психічних напружень ведеться робота з обгрунтування психологічних засобів реабілітації спортсменів після граничних тренувальних навантажень, екстремальних умов змагальної діяльності, напруженого спортивного сезону. Тому в цей час визначалася роль і поле діяльності психологів у спортивних командах. У науково-методичній літературі з психології спорту були проаналізовані питання, що зачіпають діяльність практичного психолога, працюючого в області спорту і відображають зміст психологічної підготовки [2,5,8]. Під психологічною підготовкою стали розуміти процес практичного застосування чітко визначених засобів і методів, спрямованих на створення психологічної готовності спортсмена. Хоча спочатку психологічна підготовка як складова в комплексному педагогічному процесі підвищення майстерності була введена для корекції окремих елементів психічної сфери особистості спортсменів, зокрема «виховання волі» в рамках морально-вольової підготовки і поступово розширила коло дослідження суміжних психологічних проблем. Акцент змістився на вивчення проблем, пов'язаних з дослідженням особистості спортсмена - спрямованості особистості, мотивації, характеру, темпераменту, рівня домагань в спорті; максимальних можливостей спортсмена, спеціальних здібностей та різних психічних якостей, які безпосереднім чином впливають на ефективність спортивної діяльності [2,5,7].

Розширення уявлень про психологічну підготовку в спорті визначило і новий підхід в розробці цієї проблематики - «психологічне забезпечення» спортивної діяльності, як найбільш загальне і цілісне бачення практичної роботи психолога у спорті. Фахівцями аналізуються можливості та втілення в практику роботи зі спортсменами та спортивними командами психологічного забезпечення спортивної діяльності (Г.Д.Горбунов, В.М.Мельников, 1985; В.В.Медведев, 1989; Г.Б.Горская, 1995). Незважаючи на те, що сучасний спорт якісно, змістовно і функціонально змінився, переважна більшість спортивних фахівців зберігала традиційне розуміння та уявлення в категоріях «психологічної підготовки спортсменів». Тому й новий термін, в силу усталеного способу мислення був віднесений безпосередньо до процесу підготовки. Іншими словами, мова йшла про психологічне забезпечення підготовки спортсмена, а не нової реальності, що відкривається перспективами розвитку психологічної науки у сфері практики спорту. Навіть така фіксація нового напрямку і пов'язана з цим поява поняття

«психологічне забезпечення підготовки спортсменів» відображає зміну підходу до психологічних аспектів роботи зі спортсменами, наслідком якого є змістовні зміни до процесу їх підготовки в цілому.

Методологічні аспекти системного підходу в психологічному забезпеченні підготовки висококваліфікованих спортсменів використовує А. В. Гріголова [3]. Психологічне забезпечення підготовки спортсмена розглядається як система організаційних, дослідницьких, науково - методичних заходів і психолого- педагогічних засобів впливу, спрямованих на спеціальне розвиток, вдосконалення та оптимізацію системи психологічного регулювання функцій організму і поведінки спортсмена з урахуванням завдань тренування і змагання. Вводиться "модель психологічної підготовленості", яка включає в себе модельні характеристики психічних станів, особистісних властивостей, мотивації, психічної саморегуляції, психічного здоров'я [5]. Ця модель, з одного боку, задає систему комплексного психологічного впливу, що включає мотиваційно - орієнтовану психорегуляцію, особистісно - орієнтовану психорегуляцію, міжособистісно- орієнтовану психорегуляцію, ідеомоторні і рольові тренінги рухових програм, відновлення і психопрофілактику, психотехнічну корекцію психічних процесів. З іншого боку, модель виступає одночасно і в якості мети підготовки спортсмена, і у вигляді нормативного еталону при діагностиці рівня підготовленості, і як показник напрямку і характеру корекційних заходів. Не розкриваючи всієї сутності та змісту психологічного забезпечення спортивної діяльності, автор головним результатом вважає розвиток людської психіки, мобілізації та підтримки в заданих межах усіх психічних можливостей спортсмена внаслідок підготовки його до конкретної спортивної діяльності.

Робляться спроби розгляду психологічного забезпечення спортивної діяльності з використанням комплексного підходу у вигляді системи взаємопов'язаних заходів, що відображають весь комплекс завдань психологічної підготовки, психологічного супроводу тренувального та змагального процесу, зняття постзмагальних симптомів. Виділяються наступні складові змісту психологічного забезпечення: психологічне навчання і просвітництво фахівців і тренерів, що беруть участь у навчально-тренувальному процесі; психологічна підготовка спортсменів, формування мотивації спортивної діяльності; психодіагностика станів і якостей спортсменів; психотренінг і психорегуляція станів; обґрунтування організації оптимального режиму діяльності, інтенсивності тренувань. Виділяється внутрішня, психічна сторона спорту, що знаходиться «за межами тривимірної схеми (фізична, технічна, тактична підготовка) і утворює своєрідний четвертий вимір». Вважається, що практична психологія може бути успішно застосована в цілях розвитку у спортсменів "психічних функцій" (відчуття, сприйняття, уваги, пам'яті, волі тощо) відповідно до вимог конкретного виду спортивної діяльності, емоційного настрою окремого спортсмена і спортивної команди на повну реалізацію всіх наявних можливостей, оптимізації процесу спілкування і взаємодії спортсменів, зняття надмірної або неактуальної напруги і втоми. Окреслено деякі шляхи і засоби активного перетворення і управління психічної стороною спортивної діяльності.

Для вирішення психодіагностичних та психокорекційних завдань (шляхи) застосовується спеціально розроблений психологічний засіб – психотренінг. Стає зрозумілим, що необхідною умовою ефективності психологічного забезпечення підготовки спортсменів є його планування, в основу якого покладені вимоги конкретного виду спорту до психічної організації особистості спортсменів. Важливою умовою також є зміна і формування нових форм соціально - психологічних відносин у системі "спортсмен- тренер", де вони повноправні і активні діячі планування та реалізації програми підготовки. Звідси вимога до спільної роботи - зацікавлена співпраця тренера, спортсмена, психолога та інших фахівців, їх взаєморозуміння, засноване на досить глибоких знаннях тренера в області психології, на готовності психолога зрозуміти проблеми тренера і спортсмена, на відкритості до точки зору спортсмена як партнера по спільній роботі. Суттєвим моментом є той факт, що спортсмен перетворюється з пасивного, на активного учасника процесу підготовки, і вже не є тільки об'єктом різноманітних тренувальних впливів. Кожен спортсмен стає повноправним учасником процесу підготовки, тобто суб'єктом спортивної діяльності, має брати на себе відповідальність та відігравати активну роль у всіх заходах, які спрямовані на вдосконалення спортивної майстерності. Саме тому такий підхід створив підґрунтя для появи нового рівня взаємовідносин в системі "спортсмен-тренер" і, відповідно, зумовив перетворення змістовних форм і напрямків роботи в комплексі заходів з "психологічного забезпечення" на "психологічний супровід" підготовки спортсменів та спортивної кар'єри в цілому. Психологічний супровід спортивної кар'єри — це система загальних та конкретних технологій психологічної допомоги спортсмену й особливостей їх застосування на кожному новому етапі професійного становлення, починаючи від вибору спортивної спеціалізації і закінчуючи виходом зі спорту та переходом на інший вид професійної діяльності [2].

Психологічне забезпечення та супровід спортивної діяльності у широкому розумінні передбачає вирішення завдань психологічної служби в спорті, зокрема тих завдань, котрі виникають в сумісній діяльності тренера та спортсмена або тренера та команди. У вузькому розумінні психологічне забезпечення та супровід підготовки спортсменів – це цілеспрямована діяльність спортивного психолога (або відповідна діяльність тренера) зорієнтована на вирішення завдань психологічної підготовки, психологічної реабілітації, а також управління поведінкою та психологічним станом спортсменів в різних умовах тренувальної та змагальної діяльності.

До основних складових психологічного забезпечення підготовки спортсменів слід віднести:

- планування підготовки спортсменів з урахуванням психологічних чинників;
- програми психологічної підготовки, спрямовані на формування необхідних спортсменам умінь та психотехнічних навичок;
- розвиток професійно важливих властивостей психіки спортсмена;
- корекційні та реабілітаційні програми, пов'язані з наданням допомоги спортсменам і тренерам у вирішенні виникаючих психологічних проблем;
- програми забезпечення виступів у відповідальних змаганнях;
- моніторинг рівня психологічної підготовленості та готовності спортсменів до змагань.

На підставі аналізу численних заходів, що впроваджувались протягом терміну підготовки спортсменів до змагань, визначено декілька основних етапів психологічного супроводу, що характеризуються власним психологічним змістом та утворюють своєрідну змістову структуру, яка подана в табл. 1.1. [4].

Таблиця 1

Структурні компоненти психологічного супроводу спортивної підготовки до змагань.

Етап супроводу	Основна спрямованість (мета) етапу
Інформаційна підтримка психологічної підготовки	Створити необхідну інформаційну основу (образ) для формування психологічної готовності до підготовчого процесу
Аналіз функціонування домінуючих регуляторних систем психіки	Виявити найбільш значущі властивості особистості спортсмена, регулятивний вплив яких визначає досягнення максимального спортивного результату
Підтримка мотиваційної стабільності	Постійно оцінювати та стимулювати активність мотиваційної сфери, визначаючи домінуючі мотиви та цінності особистості спортсмена
Актуалізація вербальних регуляторів	Фіксувати позитивний та значущий досвід всіх етапів для своєчасного створення максимально продуктивного образу готовності
Розробка стратегії поведінки в змагальних умовах	Створити ментальну репрезентацію (образ) змагальної поведінки, яка є основою формування оптимального стану для виступів
Формування мобілізаційної готовності та її реалізація	Інтегрувати конструктивні результати всіх етапів підготовки, створивши активний психічний стан

Послідовність наведених етапів тісно пов'язана з педагогічними характеристиками підготовчого процесу та ґрунтується на них. Тривалість реалізації завдань підготовки на різних етапах психологічного супроводу та їх співвідношення з основними характеристиками тренувальних навантажень заключного етапу підготовки до змагань, може бути істотно доповнена і потребує подальшої розробки. Основним завданням психологічного забезпечення та супроводу є створення для цього ефективних програм психологічного втручання протягом усіх етапів багаторічної підготовки спортсменів. При цьому, як підкреслює Г.Б. Горська [26], спортивні психологи повинні проводити відповідну роботу не лише з висококваліфікованими спортсменами, а й з тими, хто тільки починає своє життя в спорті, оскільки основи високіх спортивних досягнень формуються на початковій стадії підготовки, і усуненням будь-яких психологічних проблем потрібно займатися саме тоді, коли вони з'являються. Раціонально організований процес психологічного забезпечення та супроводу може істотним чином змінити частоту виникнення різних факторів, які несприятливо позначаються на процесі підготовки спортсменів. Серед форм організації психологічного забезпечення та супроводу у спорті можна виділити декілька варіантів: ситуативний, поточний, етапний, постійний, системний.

Системний психологічний супровід передбачає координовану діяльність згідно послідовності основних етапів, що відповідають принципам і змісту сучасної системи управління спортивною підготовкою і здійснюється в наступних напрямках:

- на етапах багаторічної підготовки;
- протягом певного періоду підготовки;
- на навчально - тренувальних зборах;
- в ході змагань.

На етапах багаторічної підготовки основними формами діяльності з психологічного забезпечення та супроводу є: психодіагностика, моделювання психологічної підготовки, психологічний моніторинг та контрольне тестування, психокорекційні заходи. Основним завданням психологічного забезпечення та супроводу є створення для цього ефективних програм психологічного впливу, втручання протягом усіх етапів багаторічної підготовки спортсменів. При цьому, як підкреслюють фахівці, спортивні психологи і тренери повинні проводити відповідну роботу не лише з висококваліфікованими спортсменами, а й з тими, хто тільки починає своє життя в спорті, оскільки основи високих досягнень формуються з самого початку кар'єри спортсмена. Системний характер реалізації форм психологічного супроводу на різних етапах багаторічного вдосконалення спортсменів дозволяє відкрити нові можливості підвищення ефективності навчально-тренувального процесу, задіяти психологічний потенціал спортсменів. В той же час, проблеми, що були окреслені як найважливіші для психологічного забезпечення підготовки спортсменів ще наприкінці минулого сторіччя, ще й досі не вирішені. І це є однією з головних причин необхідності нового погляду на проблему психологічного забезпечення та супроводу спорту всіх рівнів. Як спортсмен, так і тренер однаково мають потребу в постійній професійній психологічній підтримці й допомозі.

ВИСНОВКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ. Структура, зміст, форми психологічного забезпечення та супроводу підготовки спортсменів не є остаточними і потребують осмислення, доповнення та вдосконалення, що спонукає фахівців не тільки сформулювати основні принципи організації системи психологічного супроводу, але й до пошуку шляхів подальшого розв'язання цієї проблеми. На закінчення, можна зробити висновок, що поступово уявлення про психологічну підготовку в спорті, як і сама практична робота психологів, постійно збагачувалися і розвивалися. Наслідком цього стало те, що, по-перше, намітилася тенденція зміни орієнтирів в роботі психологів та її вихід на новий рівень розуміння ролі та завдань психологічної підготовки; по-друге, новим узагальненням стало поняття про психологічне забезпечення, а надалі – психологічний супровід підготовки спортсменів; по-третє, постало актуальне питання про створення психологічної служби як системи науково-психологічного забезпечення практики підготовки спортсменів. Мова йде не тільки про епізодичну участь психологів у дослідженні психологічних проблем і про участь у діагностично-консультативних заходах, а про безпосередню практичну роботу психолога з організації та здійсненні заходів з психологічного забезпечення та супроводу у сучасній системі управління підготовки кваліфікованих спортсменів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Багадирова С. К. Организация психологического сопровождения в спорте (на примере команды дзюдоистов) / С.К. Багадирова / Теоретические и прикладные проблемы психологи личности : материалы VIII Всерос. науч.- практ. конф. Пенза, 2010. С. – 105-107.
2. Горская Г.Б. Психологическое обеспечение многолетней подготовки спортсменов / Г.Б. Горская. – Краснодар, 1995. – 182 с.
3. Григорова А.В. Методологические вопросы системного подхода в психологическом обеспечении высококвалифицированных спортсменов / А.В. Григорова. – М., 1986. – С. 10–11.
4. Колосов А.Б. Структура та зміст психологічного супровіду спортсменів збірної команди України на заключному етапі підготовки до Олімпійських ігор // Актуальні проблеми фізичної культури і спорту. – 2008. – №14. – С. 60-68.
5. Сопов В.Ф. Модель системной организации психологического обеспечения подготовки спортсменов / В.Ф. Сопов // Психологическое обеспечение подготовки спортсменов. – Л., 1987. – С. 5–14.
6. Anshel, M. (1990). Sport psychology: From theory to practice. Scottsdale, AZ: Gorsuch Scarisbrick.
7. Applying sport psychology: four perspectives / ed. J. Taylor, G. S. Wilson. – Champaign : Human Kinetics, 2005. – X, 310 p.
8. Burton, D. Sport psychology for coaches / D. Burton, T. D. Raedeke. – Champaign: Human Kinetics, 2009. – 292 p.

Дручик В.Д.

Приватний вищий навчальний заклад «Академія рекреаційних технологій і права»

ПЕДАГОГІЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ СФОРМОВАНОСТІ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СТАРШІЙ ШКОЛІ

У статті охарактеризовано критерії (мотиваційний, когнітивний, процесуальний та особистісний), показники (позитивна мотивація до професійної діяльності у старшій школі, пізнавальний інтерес до здоров'язбережувальних підходів у освіті, ціннісне ставлення до зміцнення та збереження здоров'я старшокласників; професійно орієнтовані знання студента про здоров'язбережувальні технології у старшій школі; професійно орієнтовні вміння та навички студента до використання здоров'язбережувальних технологій у старшій школі; фізична підготовленість студента та його комунікативні здібності, необхідні для використання здоров'язбережувальних технологій у старшій школі) та рівні (творчий, достатній, репродуктивний) сформованості готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження здоров'язбережувальних технологій у старшій школі.

Ключові слова: педагогічне оцінювання, сформованість готовності, майбутні вчителі фізичної культури, здоров'язбережувальні технології, старша школа.

Дручик В.Д. Педагогическое оценивание сформированности готовности будущих учителей физической культуры к внедрению здоровьесберегательных технологий в старшей школе. В статье охарактеризованы критерии (мотивационный, когнитивный, процессуальный и личностный), показатели (позитивная мотивация к профессиональной деятельности в старшей школе, познавательный интерес к здоровьесберегательным подходам в образовании, ценностное отношение к укреплению и сохранению здоровья старшеклассников; профессионально ориентированные знания студента о здоровьесберегательных технологиях в старшей школе; профессионально ориентированные умения и навыки студента к использованию здоровьесберегательных технологий в старшей школе; физическая подготовленность студента и его коммуникативные способности, необходимые для использования здоровьесберегательных технологий в старшей школе) и уровни (творческий, достаточный, репродуктивный) сформированности готовности будущих учителей физической культуры к внедрению здоровьесберегательных технологий в старшей школе.

Ключевые слова: педагогическое оценивание, сформированность готовности, будущие учителя физической культуры, здоровьесберегательные технологии, старшая школа.

Druchik V.D. Pedagogical evaluation of formed of readiness of future teachers of physical culture to introduction of healthysave technologies at senior school. In the article criteria (motivational, cognition, judicial and personality), indexes (positive motivation to professional activity at senior school, cognitive interest to healthysave approaches in education, valued attitude toward strengthening and maintenance of health of senior pupils; professionally oriented knowledge of student about healthysave technologies at senior school; professionally reference abilities and skills of student to the use of healthysave technologies at senior school; physical preparedness of student and his communicative capabilities, necessary for the use of healthysave technologies at senior school) and levels (creative, sufficient, genesial) of formed of readiness of future teachers of physical culture, are described to introduction of healthysave technologies at senior school. From positions of present time of feature of healthysave orientation of educational process of preparation of future teachers of physical culture to work at senior school constrained from: by the decision of educational tasks taking into account the state of health of senior pupils; by the observance of parity of education and health of students; by the orientation of educational process on the collaboration of teacher of physical culture and students of senior school; differentiated going near realization of educational process depending on the state of health of senior pupils; using of module approach is for planning of maintenance of educational material; planning of educational technologies on the basis of the system use by accessible facilities of maintenance of health of students of senior school.

Key words: pedagogical evaluation formed of readiness, future teachers of physical culture, healthysave technology, senior school.